

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Археологія ранніх слов'ян та Київської Русі

Загальна інформація

Компонент освітньо-професійної програми	Вибірковий
Кількість кредитів ECTS	4
Мова навчання	Українська
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Освітньо-професійна програма	032 Історія та археологія

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Археологія ранніх слов'ян та Київської Русі» є формування у здобувачів освіти компетентностей, пов'язаних з основними навичками роботи з речовими джерелами України доби середньовіччя і застосуванням їх у освітньому та науковому процесах.

Передумови вивчення дисципліни

Для результативного опанування знаннями, вміннями, навичками при вивченні даної дисципліни студент повинен мати базові знання з дисципліни «Археологія України та методика польових археологічних досліджень».

Зміст дисципліни

Змістовий модуль 1. Археологія ранніх слов'ян та слов'ян другої половини I тис. н.е.

Тема 1. Мета та завдання курсу.

Тема 2. Історія археологічного вивчення ранніх слов'ян та Київської Русі.

Тема 3. Археологічні культури латенського і римського періодів.

Тема 4. Склавіни і анти. Археологічні культури середини – третьої чверті I тис. н.е. у Східній Європі.

Тема 5. Культури східних слов'ян останньої чверті I тис. н.е.

Змістовий модуль 2. Археологія Київської Русі.

Тема 6. Київська Русь IX–X ст. за археологічними даними.

Тема 7. Поховальний обряд IX-XIII ст. Зміни поховального обряду внаслідок хрещення Русі.

Тема 8. Виникнення міст. Давньоруське місто: структура, функції, специфіка.

Тема 9. Основні міста Київської Русі.

Тема 10. Фортеці і замки доби Київської Русі.

Тема 11. Сільські поселення доби Київської Русі.

Тема 12. Матеріальна культура Київської Русі. Сільське господарство: структура та регіональні особливості.

Тема 13. Ремесла та промисли Київської Русі.

Тема 14. Категорії речей: зброя, спорядження вершника та коня, прикраси, посуд, побутові предмети, предмети християнського культу тощо.

Тема 15. Житлові та господарські споруди.

Тема 16. Монументальна архітектура Київської Русі за археологічними даними.

Форми та методи навчання

1. Інтерактивні методи навчання (диспут);
2. Словесні методи навчання (лекція, бесіда);
3. Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій);
4. Проблемний виклад матеріалу;
5. Дослідницький метод навчання.

Контроль навчальних досягнень

Форми та методи оцінювання:

1. Поточний контроль – Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації.
Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень:

а) робота на практичному занятті

Усна відповідь, доповідь, виконання завдань на практичному занятті

до 7 балів

Активність (доповнення, запитання)

2 бали

б) самостійна робота

до 16 балів

в) творча робота (презентація)

до 28 балів

Робота на практичному занятті оцінюється за такими критеріями: 7 балів – здобувач освіти у повному обсязі опрацював програмовий матеріал, має глибокі та міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями, робить аргументовані висновки; може узагальнювати та застосовувати набуті знання; 6-5 бали – відповідь містить незначні неточності; 4-3 бали – студент може відтворити основні положення програмового матеріалу, його відповідь неповна; 2 бали – студент ґрунтовно доповнює відповіді своїх товаришів; 1 бал – студент доповнює відповіді своїх товаришів.

Орієнтовний розподіл балів за видами робіт:

56 % – практичні роботи;

18 % –; творча робота (презентація)

25% – підсумковий контроль.

Політика курсу

Учасники освітнього процесу керуються нормативними документами та відповідними Положеннями, затвердженими в НУЧК.: «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)).

При вивченні дисципліни, виконанні практичних занять та проведенні форм контролю студенти зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності, зокрема.

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відпрацювання пропущених занять та перескладання всіх форм контролю може відбуватися впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальний графік відвідування тощо).

Матеріально-технічне забезпечення

1. Навчальна програма
2. Силабус навчальної дисципліни
3. Методичні матеріали до практичних занять
4. Теми і завдання для самостійного опрацювання.
5. Матеріали до лекційних занять.

Інформаційні ресурси

1. Археологія України /За ред. Л. Л. Залізняка. Київ, 2005.
2. Археология Украинской ССР. Киев, 1986. Т. 3.
3. Абашина Н. С., Козак Д. Н., Синиця Є. В. Терпиловський Р. В. Давні слов'яни. Археологія та історія. Київ, 2012.
4. Україна. Хронологія розвитку. Давні слов'яни. Київська Русь. Т. 2. Київ, 2009.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Інститут археології НАН України - [www. archeology.org.ua](http://www.archeology.org.ua)
2. Енциклопедія історії України - <http://wikimediaukraine.wordpress.com/2012/09/19/eu>
3. Спілка археологів України. Розділ «бібліотека»

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Веремейчик Олена Михайлівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада	Кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та етнології
Комунікація	Кафедра історії України, археології та етнології E-mail: : weremeichyk@ukr.net
Посилання на дисципліну в системах дистанційного навчання	Olena Veremeychuk пригласает вас на запланированную конференцию: Zoom. Тема: Зал персональной конференции Olena Veremeychuk Подключиться к конференции Zoom https://us05web.zoom.us/j/9194645124?pwd=MmptdGhCOFQ2QmkrNjdKYXNGdjJ3dz09 Идентификатор конференции: 919 464 5124 Код доступа: LZ1M1h
Консультації	Щовівторка , 107 аудиторія, 13.00-14.20